

YUCOM

Komitet pravika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.yu

Kršenje ljudskih prava i demokratije

Sistem za rano upozoravanje

Newsletter No.15

1. Podaci koji su prikupljeni od strane međunarodnih organizacija koje se bave problemima (pitanjima) u vezi sa medijima pokazuju da se samo u maju 2008¹ u Srbiji dogodilo 26 slučajeva kršenja medijskih prava i sloboda. Ovi slučajevi uključuju 16 napada na novinare (dva nasilna napada, pet slučajeva napada na imovinu i devet slučajeva pretnji, verbalnih napada i ostalih oblika pritiska) dve sudske presude protiv novinara, dva štrajka zbog neisplaćenih primanja, jedno hapšenje i td.

Ovaj pregled ne uključuje podatke o podnetim tužbama i ostalim vidovima protesta organizacija, institucija i pojedinaca protiv medija i/ili protiv pojedinih novinara zbog govora mržnje, klevete, uvrede, svesnog širenja neistinitih informacija ili izmišljanja neistinitih "vesti" koje su bile usmerene na diskvalifikaciju političkih protivnika – što je postalo "opšte mesto" u većini medija u Srbiji.

2. Prema zvaničnim podacima koje je objavio *Republički zavod za statistiku*, oko 1.500 osoba – 70% muškaraca and 30% žena – počinu samoubistvo svake godine. Ovi podaci rangiraju Srbiju kao 13-tu u svetu. *Strategija za zaštitu i razvoj mentalnog zdravlja* (koja je od strane vlade Srbije usvojena 2007 godine) takođe predviđa izradu *Akcionog plana* za predstojeću deceniju.

3. Direktor Vladine kancelarije za ljudska i manjinska prava **Petar Lađević** je u intervjuu dnevnom listu *Danas* od 12. juna 2008 izjavio da Srbiji ne treba Ministarstvo za ljudska i manjinska prava s obzirom da on ne zna "sa čim bi se to ministarstvo bavilo". On je insistirao na tome da "Ministarstvo znači vlast, a koja je to vlast u sferi ljudskih i manjinskih prava", pita se on i navodi da „najviše garancija u oblasti tih prava daje Ustav i Zakon o zaštiti sloboda i prava nacionalnih manjina, u kome se eksplicitno kaže da nacionalne manjine ostvaruju svoja prava u sferi kulture, službene upotrebe jezika i pisma, medija na maternjem jeziku i u zaštiti identiteta", i da se „u medijima mnogo

¹ Jedan od narednih brojeva EWS biltena će biti posvećen situaciji na medijskoj sceni u Srbiji.

YUCOM

Komitet pravika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.yu

truća o nekakvom govoru mržnje, sve može biti govor mržnje, kaže i zaključuje da svako ima pravo da kaže šta misli, te da jezički iskaz ne može biti kažnjavan". Imajući u vidu službeni položaj g. **Lađevića**, njegovi stavovi su naišli na neslaganje među organizacijama za razvoj civilnog društva i nevladinim organizacijama uopšte.

4. U Srbiji je urađen predlog *Nacionalnog plana akcije za unapređivanje politike ravnopravnosti polova i poboljšanje položaja žena*. U okviru *Ministarstva za rad i socijalnu politiku* oformljen je *Sektor za rodnu ravnopravnost*, čime se naša zemlja priključila borbi protiv nasilja nad ženama, rekla je državna sekretarka u tom ministarstvu **Snežana Lakićević-Stojačić**. Formiran je i *Savet za ravnopravnost polova* kao telo Vlade Srbije. **Gospođa Lakićević-Stojačić** je zaključila da su "33 nevladine organizacije dale izuzetno značajan doprinos kampanji kroz aktivnosti na izgradnji modela koordinisane akcije lokalnih zajednica za prevenciju i zaustavljanje nasilja u porodici", rekla je ona, ističući posebno ulogu *Autonomnog ženskog centra*, ali nije pomenula ni jednu od nevladinih i organizacija civilnog društva koje se bave ljudskim pravima i tranzicionom pravdom.

5. Trgovina ljudima nastavlja da predstavlja jedan od najvećih međunarodnih problema koji pogađa Srbiju kao zemlju porekla, tranzita i krajnje destinacije za devojke i žene kojima se trguje transnacionalno i interno u cilju komercijalne seksualne eksploatacije. Strane žrtve čija je destinacija Srbija dolaze iz Makedonije, Ukrajine, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Rumunije, Hrvatske, Albanije i Narodne Republike Kine, dok je i dalje zemlja tranzita za žrtve iz Bosne, Hrvatske i Slovenije čija je krajnja destinacija Italija ili druge zemlje zapadne Evrope. Decom se i dalje trguje u cilju prinudnog rada ili prinudnog prosjačenja. Trgovina decom i dalje ima za cilj prinudni rad ili prinudno prosjačenje. Izveštaj američkog State Department-a - *Trafficking in Persons* (TIP)² izdvaja Srbiju kao državu čija vlada "ne ispunjava ni minimalne standarde koji su potrebni za suzbijanje trgovine ljudima"; uprkos svemu, pravi značajne napore kako bi učinila šta treba.

Preporuke za Srbiju, koje same po sebi rečito govore o stanju na tom području, obuhvataju: Doneti procesne zakone kao deo planirane reforme pravosuđa, koji će osavremeniti sudski postupak i osigurati da osuđeni trgovci ljudima služe kaznu odmah nakon izricanja presude; nastaviti sa borbom protiv korupcije vezane za trgovinu ljudima

² Izveštaj se može pogledati na: <http://www.state.gov/documents/organization/105659.pdf>, a izveštaj po državi posvećen Srbiji na: <http://www.state.gov/g/tip/rls/tiprpt/2008/105389.htm>.

YUCOM

Komitet pravika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.yu

kroz energično krivično gonjenje i kažnjavanje zvaničnika koji su umešani u trgovinu ljudima; dopuniti krivični zakonik kako bi se povećala minimalna kazna za trgovinu ljudima; usvojiti izemene i dopune krivičnog zakonika kako bi se povećale minimalne kazne za trgovinu ljudima; obezbediti dokaze za energično krivično gonjenje, osuđivanje i kažnjavanje trgovaca ljudima kroz sveobuhvatne policijske podatke; sprovesti mere predviđene Nacionalnom strategijom za borbu protiv trgovine ljudima, kao što je protokol za identifikaciju i upućivanje žrtava; uključiti NVO u početnu fazu identifikacije potencijalnih žrtava; razviti programe koji će pomoći rastućem problemu trgovine decom; i poboljšati preventivne napore uključujući i one da se smanji potražnja za komercijalnim seksualnim uslugama.

6. Evropski sud za ljudska prava je doneo 18 presuda u odnosu na tužbe koje su građani Srbije podneli od trenutka od kada je Srbija postala članica Saveta Evrope 2003 godine. Samo jedna od tih presuda je sprovedena do sada, izveštaj sa zasedanja Ministarskog saveta, Saveta Evrope.

7. Poverenik za informacije od javnog značaja **Rodoljub Šabić** uputio je na adrese 119 organa javne vlasti upozorenje na obavezu postupanja po nalogu poverenika i obavezu da ga o izvršenju rešenja obaveste, saopštila je danas služba poverenika. - Za organe vlasti na koje se odnose, rešenja poverenika su obavezujuća, ne zato što tako ja mislim i kažem već zato što je to izričito utvrđeno Zakonom o slobodnom pristupu informacijama - izjavio je **Šabić**. Prema njegovim rečima, nepostupanje organa vlasti po tim rešenjima predstavlja svesno kršenje zakona, i pitanje povećane odgovornosti treba da bude među prioritetima nove vlade.

* * *

YUCOM

Komitet pravnika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.yu

Prognoza:

Ubrzano pristupanje Srbije Evropskoj uniji, koje je očekivano – ili za koje bar postoji nada – posle formiranja nove vlade u Beogradu, može i neće obistinuti očekivanja mnogih, ukoliko izostane održivi dijalog između vlade i nadležnih organa EU kao i organizacija za razvoj civilnog društva uključujući i organizacije koje se bave odbranom ljudskih prava u ovoj zemlji.

